

26.97x33.78	1/2	עמוד 16	ידיעות אחרונות - 7 לילות	03/2019	67688854-2
-------------	-----	---------	--------------------------	---------	------------

ים שידורי לוויין ערוץ ים דוק - 103681

שש עשני אישיה

נועם קניאל גדל כילדה בחברה דתית, אבל מהר מאוד הבין שלא נולד בגוף הנכון עבורו. בהתחלה כעס על אלוהים, אחר כך נפגע מההערות ההומופוביות ששמע בבית ומחוצה לו, ואז חשב שהפתרון יהיה פשוט להתאבד. אחרי שנים של ייסורים, ההורים דווקא הבינו וקיבלו, סבא וסבתא התחילו לסרוג לו כיפות, והנער שמכבב בסדרה 'טרנסקידס' החליף את החצאית בג'ינס המיוחל

אלון הדר * צילום: יונתן בלום

זו גם הייתה שנת בחירות ואנשים נכבדים היהודי התבטאו נגד להט"בים. אמרתי, אנשים שקרובים אליי מצביעים למפלגה הזו, אז מה זה אומר על השקפת עולמם, איפה אני נכנס לסיפור הזה? אתה כלוא בתוך הגוף שלך, אתה כלוא בחברה שלא מקבלת את המגדר שלך".

ואז בכיתה ז' הוא היה אמור לעבור ללמוד באולפנה, והמחשבה ללמוד בחברת בנות עם חצאיות הבעיטה אותו. ככל שעבר הזמן אותות המצוקה גדלו. "לא ראיתי כל מוצא, הסביבה משרת מסרים לא מקבלים. אני בן אדם סגור, לא רציתי להעמיד אנשים במצב שלא נוח להם. וכשהבנתי שאין דרך יציאה, התחילו המחשבות האובדניות".

"אני רוצה כבר לעבור בית ספר", כתב בכלוג האנונימי שניהל ושימש לו כמקום מפלט. "אני

ההדוקה המיועדת לבנות. אמרו שאני לסבית", הוא נזכר. "פתחתי את המחשב וניסיתי להבין. אמרתי לעצמי אני לא לסבית, כי עדיין לא אכפת לי למי אני נמשך. כרגע אני לא מרגיש כמו אישה שנמשכת לאישה כי אני לא אישה. המשכתי לקרוא. עד שמצאתי את ההגדרה, טרנסג'נדר".

העולם לא נפל עליך?

"לא, להפך. סוף־סוף ידעתי מי אני. והייתה בזה הקלה".

ככל שהחקירה נמשכה, נחשף לחיים הכה־מורכבים של הטרנסיות בארץ. "כתבות על אפליה, אובדנות, בריונות, רצח. מקרים שאתה לא רוצה לשייך לעצמך כילד בן 11". הוא נתן צ'אנס אחד רון לילדה שבו. "אחותי עשתה לי מייקאובר על ארון הבגדים והפכה אותי להכי נשי שבעולם. אמרתי, עם הבגדים הגורמטיביים, תיעלם התחורש של הזרות. זה החזיק שבועיים בערך. בודרתי את עצמי כי הרגשתי שאני משקר לחברים וגם הפנייה אליי בתור נקבה קשה עבורי".

והיו גם המילים שהאזניים לא יכלו לשמוע. "קללות הכי רנדומליות של קוקסינל והומוסק" סואל. כשאתה בארון ולא יכול להגיב, זה מאוד פוגעני. השיח הזה בחברה הדתית גרם לי להרגיש לא בטוח. הערות פוגעניות על דמויות מהקהילה כמו דנה אינטרנשיונל מאוד פגעו בי.

רוצה מקום שאהיה בו שווה. שיאהבו אותי כמו שאני באמת, מבפנים... המקום הזה הוא המוות. כנראה שאין מקום כזה חוץ מהמוות. יש כאלה שמקווים לחזור לחיים אחרי המוות או לגן עדן או גיהנום. אני רוצה להגיע לשום דבר. רק כלום אחד גדול. כמו שינה אינסופית".

התאבדות באמת הייתה אופציה?

"אנשים מתייחסים למוות כאל משהו מאוד כבד ורציני. מבחינתי זה היה פתרון. הרבר היחיד שאני יכול לעשות באופן אקטיבי במצב לא פתיר. לא תפסתי את המוות כקשה, כי גם הרגשת החיים לא הייתה ממש נוחת. קשה לקרוא לחייוּת הקיום שלי אז חיים. הייתי קם בבוקר וסוחב את עצמי לבית ספר. הולך לישון מאוד מוקדם כי לא היו לי כוחות ואנרגיה. מסתכל במראה, קשה לי עם מה שאני רואה וצריך ליצור על עצמי מין חזות שהיא לא אני. לא עשיתי את זה בהצלחה. לאנשים היה מאוד ברור שאני לא כשאר הבנות. קיוויתי שזה יסתכם בלהיות לסבית".

הוא התייסר מתי הרגע הנכון לספר להורים. חשש שזה יטלטל את עולמם. "בתקופה היא שמעתי מהם התבטאויות על הקהילה, לא ברמות קיצוניות, אבל כן ממקום של אי־הבנה ובורות". בינתיים עבר סטואציות מזוהרות, למשל חגיגת בת־המצווה. באולם של בית הכנסת עם כל השכבה. "הייתי מנותק מאוד, לא הרגשתי חלק. מעין ריחוף כזה. הם ידעו שמשוהו לא בסדר, אבל לא הצליחו להבין מה. כשהתחלתי לשרר מצוקה, שלחו אותי לפסיכולוגים. אבל הפסקתי את הטיפול".

אחרי התלבטויות ארוכות החליט לכתוב מכתב והשאיר אותו על המחשב הפתוח של הוריו. "הוא היה ישיר ושטחי. המגדר שלי לא תואם את המין שנולדתי איתו, ואני רוצה לחיות ככן. כמו שאני. אם אתם צריכים זמן לעכל, תיקחו אותו ותבואו אליי כשאתם מוכנים".

איך הם הגיבו?

"ציפיתי שאמא שלי תדבר איתי לאחר שבו עיים־שלושה. אבל לא. מאוחר יותר הסבירה לי שהיא הרחיקה. מדי פעם אמרה שאני צריך ללבוש שמלה ולהפסיק עם ההצגות האלו. אבל לא התפתח דיון בבית וזה לא הלך לשום מקום".

שנה אחרי, בגיל 14, הוא נשבר והחליט לפתוח מולה הכל. "זו הייתה שיחה טעונה בצל התחושות האובדניות. היא הבינה שזה או לקבל אותי כמו שאני ולהיפרד מהבת שלה שהיא רצתה לשמור עליה, או כלום. בכיתי המון. לאחר השיחה הם קראו באינטרנט ועשו שיעורי בית. אמא שלי אמרה שאהיה ילד חתיך. זו הייתה הפעם הראשונה שהתייחסה אליי כאל בן".

נראה שלאבא שלך היה קשה יותר. הוא מעיד בסדרה שאם היה אפשר לדעת מראש שתיוולד כטרנס הוא היה מעדיף שלא תיוולד. לא נפגעת?

"לאבא שלי הייתה דאגה עמוקה. חוויתי סבל והחשש שאני אמשיך לחוות. להורים מאוד קשה לראות את הילדים שלהם סובלים, והוא גם מודע למצב בישראל: אין היום יותר מדי חוקים שיגנו עליי, בשוק העבודה, בכיטחון שלי. היום אבא שלי מקבל אותי בצורה מדהימה".

למרות החששות, ההורים תמכו בו לאורך כל הדרך. נפגשו עם פסיכולוגית מומחית לטרנסים ובנו יחד את המסלול. קודם מול המשפחה. "סבתא מיר אמרה שתתחיל לסרוג לי כיפות. לסבים ולסבתות יש חוכמת חיים המבטלת את הדעות הקדומות", הוא אומר. הוא אומר. "היה מאוד ברור שאני לא

"הייתי קם בבוקר ומתפלל להיות כמו כולם, ואז הייתי קם ומתפלל להיות בן, ואחרי זה הייתי מתפלל לא לקום בבוקר, כי שום דבר לא עובד. מלמדים אותך שאם אתה מתפלל - ככה מוצאים פתרון. התפללתי ודברים לא השתנו. אנשים מתייחסים למוות כאל משהו מאוד כבד ורציני. מבחינתי זה היה פתרון"

הבקרים היו הכי קשים. לצאת מהמיטה, להסתכל במראה, להבין שאין קשר בין הילדה שופעת השיער לילד שהסתתר בפנים. ללבוש את השמלה, לצאת לבית הספר ולשבת בעזרת הנשים ליד החדרות שלא ידעו. לשמוע את הבנים מעבר למחיצה מברכים "שלא עשני אישה" ולהצטרף אליהם בלב. והיום של נועם קניאל עור לא התחיל.

ימים ימים להרגיש שאתה ממש סוחב את עצמך החוצה, הוא חוזר לימים הקשים ההם. "מרגע שאתה יוצא מהמיטה מתחילה ההסתרה. מסתיר שאני טרנס, את הריבור שלי, את חוסר השייכות, את הכאב כשפונים אליי בלשון נקבה. ככל שעבר הזמן הרגשתי שאני לא מסוגל לסחוב את הכאב, הוא נהיה כבד יותר".

כעסת על אלוהים?

"הייתי קם בבוקר ומתפלל להיות כמו כולם, ואז הייתי קם ומתפלל להיות בן, ואחרי זה הייתי מתפלל לא לקום בבוקר כי שום דבר לא עובד. מלמדים אותך שאם אתה מתפלל, ככה מוצאים פתרון. התפללתי ודברים לא השתנו. זה יצר בי אכזבה. מאוד מהר תירגמתי את האכזבה לחורסר אמונה, התנגדות מוחלטת לדת. הייתי מאוד אתאיסט ולכן זה לא הגיע לידי כעס".

דרך ארוכה עבר קניאל (18), תושב אורנית, יישוב על גבול הקו הירוק, עד השינוי הרמטי בחייו. טרנסג'נדר שבגיל צעיר הבין שנולד כגבר בגוף אישה, אבל נאלץ לשנות תקופה ארוכה בגלל החשש כי החברה הדתית לא תכיל אותו. היום יושב לידנו בחור נאה עם כיפה על הראש, זיפים קצרים על הפנים וקול נערי, שעומד ללמוד בשנה הקרובה במכינה קדם־צבאית. רואה את עצמו אדם דתי, מאמין אדוק ושומר מצוות.

הסיפור שלו - שנחשף בסדרה הרקומנטרית 'טרנסקידס' (שעלתה ב־yes דוקו, וב־STING TV) - יוצא דופן. בניגוד לחששותיו, הוא מצא אוויר קשוב בחברה הדתית שלא התנכרה לו. אולי זו הקהילה הליברלית שבה הוא חי. אולי העדינות, הכנות והקסם האישי ששבו אותם כשהעז להיחשף בפניהם ולומר אני אחר. ואולי כי שינוי מין מאישה לגבר הוא דימוי פחות מאיים.

קיים קונפליקט בין הקהילה הדתית לקהילה הלהט"בית? הוא אומר, "אבל אני מאמין שאפשר ליצור חיים הרמוניים. כשמבקשים ממני להשלים מניין, אני מעדיף שלא. כי אני לא רוצה לשים בן אדם דתי במקום לא נעים".

כלומר?

"דב אחר יגיד שאני כשיר להשלים מניין מבחינה הלכתית, ורב אחר יגיד שלא. אני אשמח להיות הבן אדם ה־11 למניין".

הנחת כבר תפילין היוזם?

"תפילין הוא לא עניין תלוי מגדר, גם נשים יכולות. אולי בעתיד. זה פחות מעסיק אותי, ברגע שארגיש בשל - אכריע".

בספסלים האחוריים בעזרת הנשים בבית הכנסת הבין נועם לראשונה לאיזה ברוך הכניס אותו אלוהים. "יש קטע בכרכת שחרית שבו הגברים אומרים: 'ברוך שלא עשני אישה' והנשים קוראות, 'ברוך שעשני כרצוני'. שאלתי את עצמי אם אגיד את המשפט המצופה ממני, הוא באמת יהפוך אותי לאישה. כי בפנים, בתוכי, לא הרגשתי אישה".

רגע של הכרעה.

"לחשתי את המילים בהתאם למה שנכון לי באותו הרגע. פעם זה, פעם זה. לפעמים ויתרתי ופשוט דיפתי הלאה בסידור. יום אחד הגעתי לבית הספר עם תספורת קצרה. החבר הכי טוב שלי הציג אותי ואמר, 'הנה הילד החדש'. בפנים שאלתי את עצמי, רגע זה אמיתי? זה קורה? אני סוף־סוף ילד?".

החברים בבית הספר התחילו לשים לב לשינוי, כשכח ללבוש את חולצת הבנים הרחבה ולא את

26.28x33.65	2/2	עמוד 17	ידיעות אחרונות - 7 לילות	03/2019	67688852-0
יט שיזורי לוויין ערוץ יט דוק - 103681					

"הערות פוגעניות על דמויות מהקהילה כמו דנה אינטרנשיונל מאוד פגעו בי. זו גם הייתה שנת בחירות ואנשים בבית היהודי התבטאו נגד להט"בים. אמרתי, אנשים שקרובים אליי מצביעים למפלגה הזו, אז מה זה אומר על השקפת עולמם, איפה אני נכנס לסיפור הזה? אתה כלוא בתוך הגוף שלך, כלוא בחברה שלא מקבלת את המגדר שלך"

ממשיך באולפנה, שם אייפאשר לעבור את תהליך השינוי, הרי לומדות שם רק בנות. "פנינו למנהל בית הספר החילוני באורנית וקבענו פגישה. המנהל אמר שהוא לא נופל מהכ"י סא והכל בסדר. עלו שאלות כמו לאיזה שירותים אלד: לבנים או לבנות. כהתחלה התלמידים בבית הספר החדש לא הבינו מאיפה נפל עליהם הנור עם הזה. לא הכירו אותי, הייתי ילד מכורד. כגלל שחבשתי כיפה, חשבנו בהתחלה שהגעתי משיי כה. ואז פתאום התחילה לעבור האינפורמציה בין התלמידים בבית ספר החדש לבנות האולפנה".

מה אמרו החברות?

"קיבלתי המון תמיכה מהתלמידות, בנות שלא הייתי איתן בקשר שלחו לי הודעות. גם המורות חיבקו. ראו שהשינוי עושה לי טוב. אבל שמעתי מהחברות גם שהיו מורות שאמרו הערות פחות מקבלות".

עם התספורת הקצרה, והמעבר לג'ינס הנשק, עדיין היה צריך להתמודד עם הביולוגיה של אלוהים. בגיל 15 לקח "בלוקרים", המונעים ייצור אסטרוגן, מה שמקפיא את ההתפתחות. השלב הבא: הורמונים. "כמו להיכנס לגיל הב" לות עם תופעות לוואי של גלי חום וכאבי שרירי רים. הקול השתנה. לפני ארבע שנים החזות שלי נתפסה כבן, אבל אז כשפתחתי את הפה, אנשים שמעו קול ציף-ציף גבוה. הנמכתי את הקול שלי ככוונה. היום אני יכול לדבר".

× × ×

בתקופות הקשות שנועם עבר, היחס ההומור פובי של הממסד הדתי לקהילה הלהט"בית רק חיזק את תחושת הניכור. מצד אחד שמע את ההתבטאויות הקשות של הרבנים, מצד אחר גם ההתקפה של הקהילה על הממסד הרבני הביכה אותו. "יש קונפליקט, ואני נמצא באמצע ולא יכול להגיב. הקהילה הדתית היא הקהילה שלי, והזהות הלהט"בית שלי מרחיקה אותי ממנה. הדת היא דבר יפה שחשוב לי שתהיה חלק מהחיים ומהערכים שלי. לצערי, כיום הרבה מהמסרים שמעבירה הדת הם של שנאה וחוסר קבלה. הרבה מהדעות נגד טרנסג'נדרים נובעות מחוסר ידע ונכונות להכיר בנו". בסוף באה גם הסולחה עם ההוא מלמעלה. ברגע שהתפייס עם הגוף שלו, נועם התפייס גם עם אלוהים.

בשלוש השנים האחרונות הוא היה בוגיות עם עופרי, שעבר די במקביל אליו את אותן תחנות. לאחרונה הם נפרדו. "הכרנו בגיל 15. בשום שלב לא הסתרנו את היחסים בינינו. אנשים לא הבינו למה שאצא מהארון ואחיה את חיי כבן, אצא עם מישהו שעשה את אותה הדרך. אני יכול להבין את התמיהה, זה משהו מוזר שלא רגילים לראות בנוף הביתי שלי. אבל למשפחה שלי ולסביבה הקרובה שלי מאוד מובן וברור, כי מבחינתם אני ילד לכל דבר. זה לא אישיו למי אני נמשך, אלא לתת לי להתבגר ולחוות את החוויות הראשונות שלי".

הקבלה הזו מדהימה, די מפתיעה.

"במקרה שלי, אנשים ראו אותי כל החיים כ"י לדה כשבעצם הייתי ילד, או ההבנה היא שהמגדר לא כזה משמעותי עבורי. אני יכול להתאהב בכך אדם, לא משנה אם זה בן או בת או בן שיהפוך להיות בת. כהיבט הכי נאיבי, אני רוצה אהבה אמיתית עם מישהו שלא תלוי במגדר. בסופו של דבר, אנחנו הנפש שלנו ולא הגוף".

alonihadar@hotmail.com

